Ч. 166. Середа 15 (2) серпня 1906. Рік XVI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провинциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

Окружник міністра в справі молодих урядників. — Подорож Цісаря до окупованих країв. — З Росиї.

На внесенє п. Президента міністрів, п. міністер торговлї Форшт видав обіжник, поручаючий часте перепошенє молодих урядників з департаменту до департаменту, щоби могли всесторонно обзнакомити ся з урядованєм і через допущенє їх до річевих рішень научили ся самостійнійше поступати. Дальшим средством збільшеня їх відомостий мають бути інформацийні подорожи, по мисли інструкциї з р. 1898, при чім має ся дати урядникам потрібний час і грошеві запомоги. До тих средств треба також зачислити фахові курси.

При нагоді сегорічних маневрів австрийскої фльоти і сухопутного войска на дальматиньскім побережи удасть ся — як пишуть з Відня — Цісар дня 11 вересня з Полї на цісарскім яхті „Мірамаре“ через Люсин і Лїсу, де відбуде ся торжественний обхід в честь погибших дня 20 липня 1866, до Ґравози, а звідтам має зробити прогульку до Требіня в Герцеґовині. Дня 13 вересня о годині 11 рано виїде Цісар зелїзницею в напрямі Требіня, а задержить ся по дорозї в Ускоплїє і Гум. З Требіня поверне Є. В. Цісар по короткім побутї до Ґравози, а звідтам удасть ся до Рагузи, звідки дня 15 вересня по полудни удасть ся назад дорогою на Шибеник (Себеніко) до Відня. Окуповані краї відвідували вже кілька разів члени Найвисшого Дому цісарского. Цісар був лише раз в Боснї, а іменно в граничнім місті Босаньский Брод. Герцеґовина повитає Монарха перший раз.

Требінє, куди Монарх виїздить, лежить в віддаленю 50 клм. від Ґравози і становить послїдну стацию зелїзницї, що виходить з Гуму, а побудованої перед 5 лїтами. Прибувши там, бачить ся передусім нове місто, збудоване ґенералом Бабичем, що має цїлком новочасний вигляд. Замість старих турецких кладовищ розлягають ся тепер площі Бабича і Калляя. Улицею Франц Йосифа, попри стережені вартою ворота кріпости, входить ся до старого міста. Має оно цїлком всхідний вид. З давної музулманьскої минувшини полишили ся дві джамії, склепи базару, останки давного турецкого кладовища і т. и. В околици Требіня управляють головно кукурузу, виноград і славний требіньский тютюн. Стару фабрику тютюневих виробів знесено, однако єсть там ще уряд закупна тютюну. В порівнаню з зеленим Поле, виглядають мрачно нагі скали коло Требіня. Вправдї многі з них удало ся від часів окупациї обсадити лїсом, але лише з найбільшим трудом, при помочи войска, котре мусїло кождого дня підливати водою молоді деревця. Впрочім примили ся лише дуби. Населенє Требіня належить переважно до православного віроісповіданя, але суть там також магомедани і католики. Про Требінє переховали ся згадки вже з десятого столїтя. Тодїшні лїтописцї називають то місце Требуниє або Травунія. Тоді було Требінє столицею окремого сербского князівства. В р. 1373 займив єго король Босни Туріко, а вкінци дістало ся оно під турецке панованє, під котрим полишило ся аж до часу окупациї в р. 1878.

Коли Столипинови не удало ся приєднати заступників народа для свого міністерства, звернув ся він в противну сторону і доповнив своє міністерство реакцийними людьми. Міністром рільництва став кн. Васильчиков, котрий доси визначив ся різким поборюванєм вольнодумних ідей і всяких реформ. Покликанє єго на то в тій хвилї дуже важне становище, уважають побідою великокняжого сторонництва. Та не досить того, шо кн. Васильчиков визначає ся яко крайно реакцийний чоловік, але до того нїчого не розуміє ся якраз на так важній тепер хлїборобскій справі, що виринає на дневну чергу і домагає ся конечного полагодженя.

---

4)

ФРОЗА.

(З французского — Кармен Сільви).

(Конець).

— Коби я хотіла говорити! — мовила она, затискаючи зуби і она мріла о тім всім, о чім могла говорити, так живо, що здавалось їй, немов би находилась в присутности пароха.

Матес пробудив ся в лїжку з прикрим болем в порожних очах, але не хотів нікого кликати. Гадав обійти ся без неї, без тої жінки, що єго обманювала, що догляда єго, а тимчасом лиш міркувала, як би то побігти до свого любовника. Він ломив собі голову, що єму видумати, якби то єму пімститись, єї укарати, але так, щоби она сейчас єго не покинула в єго нужденнім станї. Він жалував гірко, що порох лише обсмалив єму лице і що куля не розбила єму черепа.

Перші проблиски ранку вже продирались крізь низькі хмари, а відтак знов зірвалась сильна буря. Тоді він вже не міг видержати.

— Фрозо! — кричав він — Фрозо!

Було то звичайне єго кликанє від першої хвилї єго недуги. Інстинктовно і без надуми прибігла она до Матеса босими ногами.

— Мене страшно болить! — стогнав він.

Не говорячи ані слова, она зробила єму оклади і прикладала масти, що їх приписав лікар, аж до дня; тоді він попав в неспокійний сон. Она не промовила одного слова а він висказав лише свої жалї. Відтак Фроза одягнулась і пішла до щоденної роботи, з горячими очима, блїдими лицями і болючим від невиспаної ночи тїлом.

Коло полудня прийшов парох. Фроза відчинила єму двері, поздоровила єго і вийшла сама до кухнї. Матес сидів у своїм фотели і держав руку на очах.

— Ще доси болї? — питав парох.

— Так, отче добродїю, через цїлу ніч.

— То під впливом відлоги, але завтра буде лекше.

— Отче добродїю, я хотів би вас про щось запитати.

— Так? Що-ж такого?

— Чи моя жінка була у вас вчера вечер?

В очах пароха майнуло сьвітло; єму нараз прийшло до голови множество гадок, що не одно розяснювали. Помовчавши хвилю, він відповів:

— Так, она приходила до мене.

Матес злобно усьміхнув ся. Або они обоє мене обманюють, говорив він до себе, або она дійстно була у него, радитись як би то взяти мене під ноги.

— І щож она вам розповідала?

— Говорила менї про вас — відповів парох.

— Що говорила про мене?

— Казала менї, що ви ще дуже хорі, що она не знає, як вам злагіднити терпінє, і хотїла мене порадити ся. Тепер, коли вас бачу, я вірю, що ви дійстно дуже терпите.

Матес заворушив ся нетерпеливо:

— Ви не можете зменшити мого нещастя.

— Нї, не длятого — говорив парох — то належить до кого иншого.

— Лікар вже нїчо не поможе.

— Я не хотів говорити про лікаря.

— Ба, а хтож? Бог менї не помагає, він вже мене опустив!

— А як би ви попробували трохи з Ним і з другим ще лїкарем, що єго називають „терпеливість“?

— Я за богато маю терпеливости! — бурмотів Матес.

— За богато! По виглядї вашої жінки не можна в то вірити.

— Моя жінка? Она жалувалась на мене?

— Так і нї. Она нїчого не розповіла, але самі ваші питаня доказують, що ви за мало маєте терпеливости.

— Вам легко говорити!

— Я не вимагаю однак нїчого надлюдского.

— Ви вимагаєте неможливого.

Розмова тревала довго, але не принесла нїчого вдоволяючого. Матес не виявляв свого глубокого підозріня і сварив ся з парохом, котрий говорив з великою пошаною про Фрозу, підчас коли він мав злочинні гадки, які виконати перешкаджала єму лише фізична неміч. Фрози там не було.

— Що ти говорила до пароха? — спитав Матес того самого вечера.

— Я тобі вже сказала.

— Але я собі добре не пригадую.

— А я також нї.

дженя. Сумна то отже і зловіща побіда велико-княжого сторонництва, бо може пхнути Росию на дуже ховску дорогу. Як доносить один француский дневник, мав Столипин одержати тайні вісти, що по жнивах мають вибухнути хлїборобскі ворохобнї, супротив чого новий мінїстер рільництва буде неперечно дораджувати крайних способів гноблення, що може довести до великого нещастя і непредвиджених наслїдків. Росия єсть именно державою заселеною головно селянами і дворянами, а революция хлїборобска була би там безперечно страшнїйша, як загальний страйк. Селяни в Росиї переняли ся тепер крайними поглядами і окликами, розповсюднюваними письмом і словом і то може довести до невиданого доси заколоту і ворохобнї. Вправдї заповідано, що цар має призволити на підмоги для голодуючих селян, але й доси не відомо напевно, чи то стало ся. А тимчасом голод і нужда заглядає під сільску стріху, доводить до розпуки голодних селян, котрі радо дають послух покликам до отвертої боротьби. В кількох ґуберніях, передовсім в орельскій і полтавскій ходять ватаги селян від села до села, рабують, палять і мордують, а недавно в Полтавщинї зрабували і спалили маєтности кн. Кочубея. То буде неперечно спонукою для реакцийних живел в мінїстерстві Столипина, хвитати ся найстрожших способів гноблення, а то тим більше, що й цар, як кажуть, завернув ся тепер знов в сторону велико-княжого сторонництва і нїчого не хоче чути нї про хлїборобску проґраму Столипина нї про амнестию і знесенє смертної кари. То вказує, що Столипинови вимикає ся вже керма державна з рук і тим дадуть ся пояснити вісти, що єго становище знов захитане.

Новинки.

Львів, дня 14-го серпня 1906.

— **Іменованя.** П. Намістник іменував канцелярийних офіциялів Намістництва: Йос. Добровольского, Володисл. Швеца і Ант. Заплатиньского ад'юнктами помічних урядів Намістництва.

— **Перенесеня.** П. Намістник переніс старшого комісаря пов. Йос. Ставского із Стрия до Бучача, повітових комісарів: Брон. Виспевского з Турки до Чесанова і Володисл. Топольницкого з Чесанова до Турки та концептових практикантів Намістництва: Юл. Германа з Подгуржа до Львова, Мар. Нитярского з Тернополя до Підгаєць, Генр. Желеньского зі Львова до Подгуржа і дра Павла Гарапиха зі Львова до Тернополя.

— **Іменованя** в середних школах. Ц. к. Рада шкільна краєва заіменовала заступниками учителїв в середних школах: Адама Казновского Ст. Мендралу в ґімн. в Дембици, В. Майхра в ґімн. в Бродах, Казим. Кобздая в II ґімн. у Львові, П. Лебищака в ґімн. в Дрогобичи, Ал. Копцкого в ґімн. в Ярославі, В. Воржемского в II ґімн. в Ряшеві, Ал. Уейского в ґімн. в Стрию, С. Гаммера і М. Лянга в ґімн. сьв. Анни в Кракові, П. Уейского в ґімн. сьв. Яцка в Кракові, Ст. Корделу і Ів. Гебгардта в ґімн. III в Кракові, Юл. Сулковского і Юл. Тоболевского в V. ґімн. в Кракові, Ферд. Бромовича, Ів. Шміта і Р. Лемоха в ґімн. в Подгуржи, Ів. Пільха і С. Фаїзака в ґімн. в Бохнї, Б. Трепку в ґімн. в Вадовицях, Андр. Маргусевича і Андр. Сьвйонтка в ґімн. I в Тарнові, П. Руффера в ґімн. V в Кракові, В. Глязера в ґімн. II в Тарнові, Ф. Взорка в ґімн. в Новім Санчи, Ів. Дзедзіца, Ст. Делебту і Ф. Цвіковского в ґімн. в Новім Торзї.

— **Устні іспити зрілости** в школах середних в осіннім речинци розпічнуть ся в львівских ґімназиях: Франц Йосифа дня 24 вересня, в академічній 24 вересня, в V ґімназиї 17 вересня; в I шк. реальній 17 вересня. Поправчі іспити зрілости відбудуть ся в тих самих заведенях, в котрих відбував ся цїлий іспит і то у всїх ґімназиях і реальних школах від 12 вересня.

— **Дальший репертуар руского театру** в Підволочисках (Саля огневої сторожи. — Початок о 8 вечером. Абонамент на 6 вистав під ряд 10 К. — Білети продає зелїзнична реставрация): В середу дня 15 с. м. „Пошихач“, славнозвістна комедия в 4 діях Шуткевича. — В четвер дня 16 с. м. „Продана Наречена“, комічна опера в 3 діях Ф. Сметани. Виступ п. Гаєка, тенора опери в Люблянї. Музика войскова. Цїни місць підвисшені. — В суботу дня 18 с. м. На загальне домаганє другий раз „Жиди“. Штука в 4 діях А. Чірікова, написана на тлї жидівскої різнї в Росиї. — В недїлю дня 19 с. м. „Безталанна“, народний образ зі співами і танцями в 6 діях Карпенка Карого.

— **Дрібні вісти.** В Трапезунтї вибухла епідемія, подібна до джуми. — Великий хмаролом наробив на виставі в Міланї богато шкоди. Сим разом найбільше потерпіли відділи бельгійский і француский. — В Кракові арештовано 27-лїтного Ант. Богацкого, кухаря, під закидом шпигуньства в користь Росиї. — В Західній Галичинї появили ся фальшиві срібні рублї. — На ґенерала Фукса у Видни, шефа XIII відділу в мінїстерстві війни упала з будуючого ся дому дошка і зранила єго так тяжко, що в кілька хвиль по сїм він помер. — В суботу о год. 11 перед полуднем дало ся почути в Сан Ремо трясенє землї тревающе 2 секунди. Людність огорнула паніка.

— **Осторога перед льосами.** Ріжні угорскі колєктанти розсилають по цїлій Галичинї в замкнених кувертах льоси угорскої так званої клясової льотериї. Ті льоси в Австриї строго заборонені. Їх виловлюють почтові урядники і адресати виставляють ся на слїдства, за якими іде звичайно кара грошева або арешту.

— **Нї сюди нї туди.** Трагікомічна пригода лучила ся одному жидови на граници межи Австриєю а Баварисю. Сими днями приїхав з Франкфурта над Меном до Пасав в окремім вагонї румуньский жид нездужаючий на страшно погану і дуже заразливу, а невилїчиму хоробу, звану про-

---

Фроза трудилась доволї; виходила і знов вертала, не забувала на хорого, але була понура і мовчалива. Матес умирав з нудьги. Кілька разів він ставав ся ніжним, щоби єї пестити, або вимагав від неї завсїгди щось такого, аби бути певним, що она не могла вийти.

— Фроза, подай файку! Нї, не ту, иншу! Она зле напхана; наложи більше огню, бо углє вигасне. Отвори вікно; не те, друге; вітер дує аж сюди. Ти забула мою хустку. Нї? — то я хочу другої. У мене ноги як лїд. Натри їх троха. Я чую ся слабим. Я випив би склянočку дечого, але живо, не сиди вічно там в пивници!

Так було цїлими днями, а й єму не справляло муки; але она зовсїм не могла вийти, він держав єї як на ланцуху. Она жалувала часу, як він єї докучав, а все мала страх перед єго любощами. Тепер она невільниця і служить день і ніч без любови і радости. Постановила собі всьо знести: хотїла єму доказати, що дійсно не потребувала виходити, маючи на увазї, що лише в той спосіб викаже свою невинність. В ночи Матес самолюбною упертостию вишукував спосіб, як би можна мучити єї через день. Се була єго розривка. В сей спосіб він міг вдоволити свою жажду мести, а она не сьміла єго покинути хоч він над нею знущав ся: він був недужий і потребував обслуги.

Одного темного весняного вечера, знов хтось запукав до дверий пароха. Се була Фроза. Оперлась о мур біля порога. Але він мусїв вмовити в себе, що се була Фроза, так змінила ся, схудошавіла; лиця позападолись, очи вигасли, кости сторчали, а утомлені рамена звисали безладно. На руках була лише шкіра і кости.

— Сьвят, сьвят! Фрозо!

— Більше не можу, отче.

Він попросив єї сїсти, дав їй напитись трошки вина і приглядав ся їй неспокійно. Де подїла ся та хороша, цвитуча, молода дівчина. котрій він дав шлюб перед роком?

— Прошу вас о то, отче, розведіть нас, я довше не видержу.

Она вже не мала анї гордости анї сили: розповіла без ваганя всю свою нужду. Єї губи дрожали, а на очи набігала легка заслона, але она не плакала. Говорила з горячковим поспіхом з палевіючими лицями і блестячими очима. Від часу до часу ломила свої дрожачі руки з такою розпукою, що Матесови серце було-б тріснуло коли-б побачив єї в тій хвили.

Парох трібував ще раз додати їй відваги і прирік що, як за місяць она прийде ще раз, він їх розведе. Фроза мала ждати ще той місяць і всьо могло змінитись.

— Ви не знаєте, що Бернта тут нема і що він став на службу до якогось иншого двора?

— Бернт?

Судорожний сьміх потряс Фрозою а відтак змінив ся в плач. Парох ждав; одним слівцем бояв ся спинити ті перші цїлющі сльози.

На другий день він прийшов до Матеса і довго з ним розмавляв. Що они між собою говорили, Фроза нїколи того не знала анї про те не спиталась. Матес мовчав цїлий день, наче замкнув ся в собі. Аж вечером сказав:

— Прийди близько мене, Фрозо!

Она вагувала ся, бо боялась єго.

— Прошу тебе, Фрозо, прийди сюди, я не можу підійти до тебе!

Єго голос був такий змінений, що вкінци она наблизилась до него. Він діткнув ся єї, потім взяв єї за руку.

— Прошу тебе, Фрозо, уклякни біля мене.

Она послухала тремтячи.

— Позволь менї, я так хотїв би тебе побачити! — сказав він і повів легко рукою по єї лици, по раменах, по шиї, потім взяв за єї руки і довго їх гладив, а рівночасно єго голова хилилась все нижше до єї грудий.

Фроза дивила ся неспокійно на него; нагло почула єго грубі сльози на своїх руках, котрі він все ще держав.

— Боже, що з тобою? Ти плачеш? — закричала. — Ти не можеш плакати! Плач тобі пошкодить!

Она підвела ся.

— Коли я терплю, то на се заслужив! — сказав Матес. — Я нужденник!

— Ох, не говори так! — благала Фроза. — Я не можу, я не можу тебе слухати. Бий мене але не говори так!

— Я відтяв би собі ті руки, що тебе били.

— Ох, не говори так! Коли я зробила те, про що ти думаєш, то можеш убити мене.

— Я нужденник!

— О, Матес, ти робиш менї кривду.

Фроза плакала.

— Я знав, що я став завадою для тебе і я не міг того перенести. Але тепер я витерплю всьо, то буде моя кара.

Фроза опять клякнула перед ним і обняла єго раменами; вже не бачила, що він такий обезображений, забула на докори, на єго знущаня. Она знала лише одно, лише то, що єї чоловік і пан корив ся перед нею, що єго роздирали жалї і тепер она хотїла єго вилїчити, як колись спасла єго від смерти.

Місяць вже давно минув, а потім три тижднї. Пастор дожидав нетерпеливо Фрози, і чим довше она не приходила, тим відраднїйше ставало єму на души. Вкінци одного вечера застукав до дверий нещасливої пари і єму назустріч вибігла Фроза. На лици значно поправила ся а спокійний, хоч все ще сумовитий погляд єї чарівних очий пригадував живо давну сільску красавицю.

— Якжеж живете? — спитав сьвященик.

— Богу дякувати, вже лїпше.

— А Матес?

— Матес для мене такий добрий, зовсїм як колись був. Ба, що більше, давнїйше я таким єго не знала. Тепер щось мене до него тягне, хоч який він на лици поганий каліка. Або я знаю, що се?...

Сьвященик поглянув в єї вдоволені очи, похитав головою і сказав поважно:

— Бо давнїйше ви любили лише єго красу, єго тїло; тепер любите єго душу. Так, так, любов оперта на сполуцї двох душ найблагороднїйша і найсильнїйша.

казню (лепра). Австрийскі власти пограничні не хотять его ніяк перепустити через границю, а власти баварскі не можуть его завернути. Нещасливий мусить тепер сидїти у вагонї на границі, а власти баварскі обовязали ся поки що его годувати

— Про спеку в Ню-Йорцї доносять: Дня 8 с. м. в середу по полудни привезено до шпиталю 200 людий, що тяжко занедужали від спеки. В Бруклїнї, ню-йорскім підгородю мусїла полїция одного дня запратати 52 коний і 210 котів, котрі згинули на улици від спеки. В наслїдок того сторожа огнева обливає тепер на улицях всї коні і пси. Власти санїтарні наказали знищити 150.000 лїтрів молока, що зінсувало ся в наслїдок спеки. Полїция позволила людем спати в парках, а бідним дїтем купати ся в басенах публичних городів та у водогрях на улицях.

— Процес о спадщину 79 мілїонів. В 1889 р. помер в Мадридї маркіз де Кампо, сенатор і лицар кількох ордерів. Він не мав дїтий і записав цїле своє майно в сумі 79,000.000 пезетів своїй жінцї, що була донькою француского фабриканта перук Рея. Маркіза померла ще того самого року і своїм завіщанем назначила молодого мужчину Йосиф Марія Бруна, тепер Маркіз де Кампо спадкоємцем цїлого майна. Вnaслїдок якихсь дуже неясних математичних обчислень властий і виконателів завіщаня щезло з тих гроший 30 мілїонів так, що лишило ся всего лиш 49 мілїонів, все таки ще красний гріш для спадкоємця. Але коли той хотїв відобрати спадщину, зголосили ся до спадщини дві сестри Карневіль з Карпентрас, котрі доказували, що они походять в простій лїнїї від маркізи де Кампо, бо суть доньками помершого в 1877 р. незаконного сина маркізи а що Йосиф Бруна не єсть свояком спадкодательки, то завіщанє не важне. Iшпанські власти відмовили виданя спадщини спадкоємцеви назначеному в завіщаню аж до часу скінченя процесу, який сестри Карневіль розпочали против Бруни о признанє їх спорідненя з маркізою. Адвокат Коро, що заступав сестри в Карпентрас підкупив сумою 100.000 франків цивільний суд в Карпентрас а місцевий сьвященик, котрий єсть вуйком сестер Карневіль зізнав під присягою, що маркіза признала ся єму на сповіди, що мала незаконного сина і що сестри Карневіль то єї внуки. Тодї суд в Карпентрас видав вирок зовсїм в користь сестер Карневіль. Тимчасом адвокат Коро порозумів ся з правними заступниками малолїтного Бруни та підкупив і їх, щоби они зрекли ся спадщини в користь сестер Карневіль. Тим способом, розійшло ся знову кілька мілїонів, але сестри остаточно дістали все таки ще кількадесять мілїонів. Нараз в 1905 р. показало ся, що цїлу тоту історию з сестрами Карневіль видумав і уложив дуже зручно француский урядник судовий, Туше, котрого суд в Ми (Meux) засудив був за крутацтва маєткові, а котрий втік до Iшпанії і там в невияснений спосіб довідав ся о спадщинї по Маркізї де Кампо. Він то вишукав сестри Карневіль і видумав цїлу тоту закручену історию о їх спорідненю з маркізом. Він дібрав собі до спілки адвоката і сьвященика та й урядників судових в Карпентрас і так всї разом позбавили малолїтного Бруну цїлого майна. Але небавком в тій злодійскій спілцї настали спори і цїле велике обманьство вийшло на верх. Карневіль позбавлено права до спадщини а рівночасно дотичні суди в Iшпанії і Францiї виточили процеси всїм спільникам тої мантїйскої ватаги. Процеси в обох державах будуть знову коштувати сотки тисячів але остаточно таки може правдивий спадкоємець дійде хоч до частини того майна, яке правно єму належить ся.

— Зьвірята в борбі з новочасними порядками. В часах пари і електрики та бензинових моторів вже навіть і зьвірятам в лїсї стало важко жити на сьвітї. Де давнїйше ходили собі свобідно за жиром вовки і медведї, де дик спокійно лягав лїтом для прохолоди у вириту яму, там тепер свище і тарахкотить льокомотива, жене вихрами самоїзд лишаючи за собою густий туман пороху або бодай страшить якийсь їздець, що виринає нераз звідкись несподївано перед зьвіриною неприготовленою на таку несподїванку. Зьвіря в таких случаях стає інстинктовно до самооборони, до борби з непонятним для себе ворогом. Сьвідками такої борби була — як нам розповідають — служба зелїзнича на льокомотиві при поїздї особовім на самбірскій зелїзници коло стациї Сянки, що їхав туди підчас послїдної зливи. Старий медведиско, що вибіг звідкись з лїса може шукаючи захисту перед дощем забіг до тунелю, котрим переходить зелїзниц. Нараз над'їхав поїзд а перепуджений медведиско почав втїкати вздовж шляху. Коли же змміркував, що поїзд его здоганяє, обернув ся, станув на задні лаби і завив страшенно та зладодив ся до борби. Та ба, нерівні зійшли ся сили; льокомотива повалила медведя і переїхала его. Поізд цїлий аж затряс ся і мало що не вискочив із шин; его застановили і витягнули з під ваґонів вже нежнвого медведя. — Про подібні пригоди, але з диками доносять з Монахова в Баварії. Через ліс коло Форстенрід іде з над Штернберґского озера широкий гостинець, по котрім їздять часто біцикли та самоїзди. В згаданім лїсї розмножило ся богато диків, котрі живучи близько гостинця вже нераз кидали ся на переїзджаючі туди самоїзди або на їдучих біциклями. Доси однак всї тоті напади минали щасливо. Аж ось минувшої середи — як доносять монахівскі „Neueste Nachrichten“ надїхав тим гостинцем від Штарнберґского озера приватний доцент, др. Тромсдорфф, асистент гіґієнічного інститута в Монахові. Він їхав на моторовім біциклю і видко, що шум мотора перепудив дика, котрий жирував при гостинци; дик кинув ся на їдучого, звалив его в рів при гостинци і страшно покалїчив. Коли пізнїйше надїхали якісь панове самоїздом, знайшли Тромсдорффа лежачого без памяти і ледви ще живого, та завезли до Монахова. Аж там, коли він прийшов до себе, розповів що стало ся.

— Шкільні лїкарі в Австриї. В мінїстерстві просьвіти виготовлено статут в цїли заведеня в народних школах інституциї шкільних лїкарів. Задачею шкільних лїкарів буде уважати на здоровлє дїтий обовязаних учащати до школи і хоронити від всего, що може стати ся для їх здоровля шкідним і небезпечним. Дальше мають они слїдити стан здоровля і фізичний розвиток дїтий шкільних і в тій цїли відбувати в школах периодичні оглядини і видавати потрібні зарядженя. Коли дїти розпочинають науку, треба їх всїх піддати таким оглядинам, щоби мати опісля підставу до увільнюваня від науки руханки, співу та ручних робіт. Шкільний лїкар буде побирати ремунерацію 40 К за кожду клясу. Той проєкт буде предложений мінїстерству внутрішних справ і санїтарній радї до заопінїованя. — О потребі шкільних лїкарів говорив недавно професор Шнабель на зборах віденьских управителїв шкіл. Він опираючись на вислїдах оглядин і спостережень в 4000 случаїв заявив, що анї ручних робіт, анї напружаючої лекури не можна уважати причиною короткозорости у шкільної молодїжи. Недостаточне осьвітленє може стати ся шкідним для очий, всеж таки не спричинить ще короткозорости. Радше сказати треба, що короткозорість єсть у дїтий найчастїйше вроджена, і що єї дуже легко можна вилїчити, коли забере ся до лїченя в відповіднім часї

Телеґрами.

Варшава 14 серпня. Вчера по полудни напало кількох людий на переходячого через стацию Варшава коверска помічника начальника стациї Варшава берестейска, Николая Дорофеєва і 5 вистрілами з револьверів убили его на місци. Убійники втекли.

Варшава 14 серпня. Подорожні поїздів зелїзниці привислянскої вертаючи оногди до Варшави з Отвоцка, Фаленїци і Радощі мали неаби яку несподїванку. Під Вавром задержано нараз поїзди, а відтак окружило їх войско. Кождого подорожного зревідовано окремо. В той спосіб задержано в поли три поїзди особові під Вавром і один поїзд зелїзниці Яблонна-Вавер. Шукали оружия і заказаних часописий та брошур, а у кого їх знайдено, того арештовано. В поїздах настав був страшенний переполох, бо гадали, що то напад розбишаків. Кількадесять арештованих відвезено пізно в ночи окремим поїздом до Варшави і відставлено до цитаделї. Причиною тої ревізиї була чутка о тім, що в сторонах Отвоцка мали відбути ся масові віча, отже полїция хотїла арештувати участників тих віч, коли будуть вертати до Варшави.

Лодзь 14 серпня. В Шайблерівских фабриках вибух страйк; у всїх відділах страйкує около 7000 робітників.

Київ 14 серпня. При почтових поїздах полудново-західної зелїзниці заведено від нинї окремі, відповідно уряджені вози на грошеві пересилки; вози ті будуть причіпати до ваґона почтового і пильнувати їх буде завсїгди войско.

Петербург 14 серпня. „Петерб. Газета“ доносить, що вибори до нової Думи зачнуть ся в падолистї а в протягу серпня і вересня буде виготовлений закон виборчий, котрого оголошенє наступить перед розписанєм виборів.

Льондон 14 серпня. „Times“ зазначує в окремій статї присьвяченій з'їздови короля Едварда з цїсарем Вільгельмом не урядовий характер того з'їзду і називвє его лиш актом куртоазиї. Згадана ґазета переконана, що з'їзд не має політичного значіня.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).